

Katvoet - Riana Scheepers

vrijdag 11 maart 2011, 05u00

Een luipaard in de slaapkamer

De Zuid-Afrikaanse Riana Scheepers is op haar best in het korte verhaal. Met Katvoet maakt ze een sensuele comeback.

De bekendste bundels van Riana Scheepers, zoals *Dulle Griet* en *Feeks*, verschenen in de jaren negentig. Daarna werd het een beetje stil rond de Zuid-Afrikaanse schrijfster, al bleef ze literair actief met jeugdverhalen en bloemlezingen. Haar nieuwe bundel, *Katvoet*, komt in eerste instantie over als een samenraapsel van korte, creatieve uitbarstingen. Toch tekenen zich naarmate de verhalen vorderen patronen af en krijgen de kleinoden een onverwachte samenhang. Telkens opnieuw verrast Scheepers haar lezers met onverhoedse wendingen of plotse inzichten. Heel vaak ook vinden transformaties plaats en roepen droombeelden een magisch universum op waarin niets is wat het lijkt.

Het centrale beeld in die onbestemde wereld is - zoals de titel al aangeeft - dat van de 'kat'. Katten verschijnen in deze bundel in verschillende gedaanten en ze roepen tegenstrijdige connotaties op. Een kat is trots, zelfstandig, gracieus en sensueel. Maar ze is ook listig, mysterieus en onvoorspelbaar. De kat is het symbool waarop Scheepers de dubbelzinnigheid van gevoelens projecteert en dat haar toegang verleent tot een wereld van lichamelijk genot, sensualiteit en donkere erotiek. Het is een verleidelijke, uitdagende wereld waarin naast de lust ook het gevaar nooit veraf is. Als een vrouw 's nachts droomt van een luipaard in haar slaapkamer, vindt ze 's morgens een natte afdruk van een kattenpoot op een wit blad naast haar bed.

Nachtelijke tochten

Het intrigerendst is het titelverhaal. In 'Katvoet' staat een vrouw elke nacht op en loopt voor enkele uren de Kalahariwoestijn in. Terwijl ze zich overgeeft aan de duisternis, wordt haar zicht scherper; ze ruikt en voelt haar omgeving; ze kleedt zich uit, beweegt lenig door de duinen en het struikgewas. Als ze thuiskomt en weer bij haar man in bed kruipt, geurt ze naar aarde en boesmangras. Ook als ze zwanger is, blijft ze haar nachtelijke tochten ondernemen. Ze wordt één met de natuur. Ze bevalt onder bedreiging van jakhalzen en lynxen, terwijl de gemsbokken met hun gedraaide hoorns haar beschermen tegen de bloeddorstige beesten.

'Katvoet' is een verhaal dat bol staat van symboliek. Het roept vooral de verbondenheid van de vrouw met de natuur op, de kracht van het leven en wat leven geeft. Maar zoals bij vele verhalen in deze bundel blijft de betekenis grotendeels onvatbaar en dubbelzinnig. 'Katvoet'

creëert een grensgebied. In zo'n overgangsruijnte spelen ook de andere verhalen zich af. Het zijn steevast verhalen van vrouwen op de grens van twee levens, tussen verleden en toekomst.

Riana Scheepers fascineert haar lezers met ambigue teksten en verleidt hen met haar sensuele taalgebruik. Een bijna volle maan is 'zo rondborstig gezwollen dat hij zich bloederig van de berg waaraan hij zich vastklauwt, moet losscheuren'. Het is soms moeilijk om het kleurrijke palet van het Afrikaans volledig tot zijn recht te laten komen in een vertaling, maar we krijgen alleszins een mooi idee van de woordenrijkdom die Scheepers etaleert. In een kloof staan nooit gewoon zomaar bloemen maar bloeien 'wilde orchideeën, varens, wilde salie uitbundig paars en overdadig, valeriaan baldadig groen en geurig, malve en iris, minaret en jantwak, alles....' Uw zintuigen zijn uw beste gids in Scheepers' mysterieuze universum.

DE AUTEUR: vestigde in de jaren 1990 haar reputatie met korte verhalen.

HET BOEK: roept een magische wereld op, in een sensuele taal.

ONS OORDEEL: een mooie comeback, maar een beetje wisselvallig.

RIANA SCHEEPERS

Katvoet.

Vertaald door Riet de Jong-Goossens, Ailantus, 222 blz., 18,95.

Ludo Teeuwen